

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دلایل نزدیک شدن امریکا با فرانسه

(ترجمه)

پرسش:

دونالد ترامپ رییس جمهور امریکا مصاحبه ای که با روزنامه نیویورک تایمز داشت، بار دیگر به دیدار اخیر خویش از فرانسه اشاره نموده گفت: «ماکرون شخصیتی شگرف، باهوش و توانا است و دوست دارد تا دستم را بگیرد.» وی اضافه نمود: «مردم نمی دانند که وی چقدر مشتاق است تا دستان مرا بگیرد.» (منبع: به نقل از عربیه دات نت-واشنگتن فرانس پرس، ۲۰ جولای ۲۰۱۷م)

رییس جمهور ترامپ به تاریخ ۱۳ جولای ۲۰۱۷م از پاریس بازدید کرد که از طرف ماکرون رییس جمهور کنونی فرانسه با استقبال گرم مواجه شد، این در حالی است که رییس جمهور اسبق فرانسه هولاند، از رییس جمهور امریکا اظهار انزجار کرده بود و هم چنان رهبران اروپایی به شکل گسترده ای اتهامات زیادی را به رییس جمهور ترامپ نسبت دادند. دلایل این نزدیکی امریکا و فرانسه چه بوده و چه اهدافی در پس دیدار ترامپ از پاریس نهفته است؟ و آیا این دیدار بازتابی در اوضاع سوریه خواهد داشت، به خصوص این که رییس جمهور فرانسه ماکرون از استراتژی جدید مشترک فرانسه و امریکا در سوریه سخن رانده است؟

پاسخ:

سر درگمی ترامپ در سیاست بین المللی، پیامدهای متلاطم و آشفته ای برایش داشته است؛ مثلاً: اظهارات تند و زننده اش نسبت به عدم کارایی پیمان ناتو که منجر به عکس العمل های شدیدی علیه سیاست های امریکا شد؛ به خصوص عکس العمل هایی که از برلین صادر شد، این که وی در دوران کمپاین های انتخاباتی خود و پس از آن که رسماً به حیث رییس

جمهور به تاریخ ۲۰ جنوری ۲۰۱۷م روی کار آمد، کینه توزی خویش را نسبت به اتحادیه اروپا پنهان نکرده، چنان چه همه پرسى انگلیس برای جدا شدن از اتحادیه اروپا را ستایش کرد، نامزد سفیرش در بروکسل انتظار از هم پاشیدن اتحادیه اروپا را داشت و در انتخابات کشور های هالند و فرانسه امریکا منتظر بود به این امید که مخالفان اتحادیه اروپا برنده انتخابات شده و این اتحادیه در سال ۲۰۱۷م از هم بپاشد؛ ولی اتحادیه اروپا درین مورد امریکا را ناامید کرد و در آزمون جلوگیری از سرایت جدایی طلبی انگلیس به هالند و فرانسه، موفق شد و به این ترتیب از هم پاشیدن اتحادیه اش را حفظ کرد. از سر درگمی امریکا در سیاست های بین المللی، می توان به موارد ذیل اشاره نمود:

- 1- دیدگاه های ضد و نقیض اش در باره پیمان ناتو؛ چنان چه وی مدعی انقضای تاریخ این پیمان شده بود؛ ولی بعداً سخنان خود را پس گرفت.
- 2- از توافقنامه تغییرات اقلیمی پاریس عقب نشینی کرده و بعداً آن را قابل گفتگو دانست.
- 3- اظهارات تند اش نسبت با کوریای شمالی که وی را بر لبه جنگ برده بود، سپس تجدید موضع نمود.
- 4- نظر منفی اش نسبت به چین؛ سپس به امید این که آن کشور بتواند وی را در قضیه کوریای شمالی کمک کند، از موقف اش عقب نشینی کرد.
- 5- اظهارات قوی اش نسبت به سوریه که بعداً آن را در ژینو و آستانه به حال خودش رها نمود.

هم چنان اوضاع آشفته داخلی امریکا، به خصوص جنجال هایی که مخالفین وی راجع به دخالت روسیه به نفع ترامپ در انتخابات، به راه انداخته اند. در این میان از تمام این همه مشکلات و مخالفت ها آن چه که بیشتر حساسیت ها را برانگیخته، تماس های تلفونی است که وی و افراد اداره اش با روسیه داشتند. این وضعیت به نتیجه رساندن توافقات بین کشورش و روسیه را مشکل ساخته و این توافقنامه به تأخیر افتاد و وی به تاریخ ۷ جولای ۲۰۱۷م در حاشیه اجلاس کشورهای ۲۰ در آلمان فقط توانست با روسیه یک نشست داشته باشد. وی بر علاوه این که نتوانست روابط کشورش را با روسیه ترمیم کند، وقتی کنگره کشورش تحریم های اضافه ای را بر روسیه وضع کرد، اوضاع پیچیده تر شد؛ به اضافه این که گزارش های مبنی بر دخالت روسیه در انتخابات امریکا افزایش یافت و اوضاع داخلی را بحرانی تر کرد.

تمام موارد فوق در سیاست گذاری های بین المللی بین امریکا و کشورهای اتحادیه اروپا اختلال ایجاد کرده است و این اختلال ها کشورهای اتحادیه اروپا را در این که چگونه مطابق مصالح و توانایی خویش از وضع جدید سیاست امریکا بهره ببرند، متردد نموده است. ما به توضیح موضع گیری این کشور های مربوط، در مقابل سیاست های ترامپ خواهیم پرداخت؛ سپس به دلایل موضع گیری فرانسه که منجر شد تا از ترامپ برای باز دید آن کشور دعوت به عمل آورده و از وی به گرمی استقبال شد، خواهیم پرداخت.

اما دیدار زودهنگام تریزومی نخست وزیر انگلیس از واشنگتن به تاریخ ۲۶ جنوری ۲۰۱۷م و علاقه مندی شدید وی برای امضای توافقنامه های تجارتي همراه واشنگتن، نمونه ای بود برای سایر کشورهای اتحادیه اروپا که از این اتحادیه خارج شوند. این چنین انگلیس اتصال و پیوستگی خویش را با امریکا تجدید نمود و از روی کار آمدن اداره ترامپ خرسند بود؛ مگر بعد از این که طرفداران بقای اتحادیه اروپا در انتخابات هالند و فرانسه برنده شدند و امریکا در از هم پاشیدن اتحادیه اروپا ناامید شد، نظر مثبت ترامپ نسبت به انگلیس عوض گردید؛ زیرا انتظار ترامپ از انگلیس این بود که نقش رهبر در از هم پاشیدن اتحادیه اروپا را بازی کند و پس از این که سناریوی انگلیس در پاریس و آمستردام تکرار نشد، امریکا مصالح بین المللی انگلیس را مورد آماج خویش قرار داد، به شکلی که انگلیس را سراسیمه نمود؛ مثلاً: برای برهم زدن مصالح انگلیس در لیبیا مزدور خویش "السیسی" را واداشت تا "حفتر" را پشتیبانی کند و مزدوران دیگر خویش را به شکل تقریباً تکان دهنده ای واداشت تا بر قطر که نقش سرنیزه انگلیس در حوزه دنیای عرب و اسلام را بازی می کند، فشار آورند.

با این رویکردها و غیر آن، سیاست انگلیس متزلزل شده و اعتمادش از امریکا به رهبری ترامپ سلب شد و خود را بین چکش امریکا و سندان اروپا که برای خروج از اتحادیه با ایشان مذاکره می کند، یافت و در مقابل این همه تردیدها نخست وزیر انگلیس انتخابات زودهنگام را اعلان نمود و از این موضوع حتی اعضای دولتش نیز متعجب شدند و با این نتیجه

برنامه ریزی شده ای که انتخابات ۸ جون ۲۰۱۷م در قبال داشت واضح ساخت که طرفداران خروج از انگلیس به طور فزاینده ای ضعیف شده اند و اگر مذاکرات با بروکسل به نتیجه ای مطلوب نرسد، احتمال باقی ماندن در اتحادیه را تقویت می بخشد. این موضوع واضح می کند که سیاست های جدید امریکا چگونه انگلیس را آشفته نموده است؟

در این میان طرفی که بیشتر با اهمیت است، طرف روس است و پس از این که این کشور شبه جزیره کریمه را در سال ۲۰۱۴م به خود الحاق کرده و آتش جنگ را در شرق اوکراین شعله ور نمود، رویکردهای اروپا با امریکا یکی شد و تحریم هایی که از طرف امریکا و اتحادیه اروپا وضع گردید، بیانگر دیدگاه واحدشان نسبت به این موضوع است، به خصوص این که اروپاییان بیم از این دارند که پوتین مرزهای شرق اروپا را درنوردد.

مگر ترامپ از ابتدای کمپاین های انتخاباتی اش از این تحریم های انتقاد کرده و به ساختن روابطی صمیمانه با روسیه وعده داده بود. گویا امریکا اروپا را در رویارویی با بلند پروازی های روسیه تنها می گذاشت، هر چند که رهبران اروپا این را درک کرده بودند که امریکا از زمان حکومت اوباما، برای روسیه اجازه داده بود تا بلند پرواز باشد، خصوصاً بعد از این که به وی اجازه داد تا در جنگ سوریه اشتراک ورزد؛ مگر ترامپ تهدید کرده بود که توافقنامه های دو جانبه دراز مدتی را با روسیه به امضاء خواهد رساند و در نتیجه آرزوی داشتن نقش اروپاییان در بحران های بین المللی را به خاک یکسان خواهد نمود.

اما رویکرد آلمان در مخالفت با سیاست های جدید امریکا جدی بوده؛ زیرا وی انتقادهای امریکا را در مورد کشورهای هم پیمان ناتو رد کرد و این که آلمان و اروپا را در موضوعات دفاعی شهری برای امریکا باشند، به تمسخر گرفت. خروج امریکا را از توافقنامه تغییرات اقلیمی، تقبیح نموده و هر نوع گفتگوی جدید را درین مورد رد کرد و از توافقنامه های تسلیحاتی امریکا همراه سعودی انتقاد نموده و آن را به ریختن روغن در آتش شعله ور منطقه تشبیه نمود و با وصف آن که موضع فرانسه تغییر کرد، آلمان هم چنان در موضع خویش ثابت ماند. بر اساس نشرات شامگاهی شبکه دویچه وله آلمان در اثنای اجلاس کشورهای ۲۰ در آلمان موضع انگلامرکل صدر اعظم آلمان در برابر سیاست های امریکا شدید بود؛ مگر رییس جمهور فرانسه بسیار محتاط بود که خشم ترامپ را بر نینگیزد. (منبع: دویچه وله آلمان، ۱۴ جولای ۲۰۱۷م)

به طور خلاصه می توان گفت که آلمان به شکل گسترده ای تلاش دارد تا جایگاه خویش را بحیث کشور بزرگ کسب کند؛ مگر این تلاش هایش در مقابل سیاست های جدید آلمان قرار گرفته است.

شناسایی دلایل دیدار ترامپ از فرانسه و آن چه که از نزدیکی امریکا و فرانسه ظاهر می گردد؛ اهداف فرانسه از دعوت رییس جمهور امریکا برای بازدید از فرانسه و اشتراک در جشن ملی این کشور که به تاریخ ۱۳ جولای ۲۰۱۷م برگزار گردید و این که فرانسه از آن به عنوان یادبود از صدمین سالگرد مشارکت امریکا در جنگ جهانی اول یاد نمود، این حادثه ای است که به ندرت اتفاق می افتد که به مناسبت آن جشنی برگزار شود؛ مگر به اهدافی معین.

وقتی که رییس جمهور ترامپ در پی ایجاد تنش در روابط با تمام اروپا است، فرانسه از وی دعوت بعمل می آورد تا در جشن ملی اش اشتراک ورزد. به نقل از سایت روزنامه ایلاف، ماکرون روز سه شنبه در تماس تلفونی با ترامپ، از وی مجدداً دعوت نمود تا از فرانسه بازدید نموده و در جشن ملی آن کشور اشتراک ورزد؛ این در حالی است که ماکرون بار اول در خلال اجلاس پیمان ناتو در اخیر ماه می در بروکسل از ترامپ دعوت بعمل آورده بود. (منبع: سایت روزنامه ایلاف، ۲۸ جون ۲۰۱۷م)

در اجلاس اخیر کشورهای ۲۰، آلمان به تاریخ ۷ جولای ۲۰۱۷م در حالی که رهبران، به خصوص رهبران اتحادیه اروپا، ترامپ را بخاطر عقب نشینی اش از توافقنامه تغییرات آب و هوا شدیداً انتقاد کرده و در انزوای آشکارش قرار داده بودند؛ مگر ماکرون از وی به گرمی استقبال نموده بود. و این که در آن ترامپ از طرف ماکرون دعوت شده بود، غافل گیر شده گفته بود که؛ پس از آن که وی از توافقنامه پاریس در مورد تغییرات آب و هوا که آن را ۱۹۵ کشور در سال ۲۰۱۴م

امضاء نموده بودند، عقب نشینی کرده و با آن که از طرف ماکرون دعوت شده بود، متعجب شده است. (منبع: عربیه دات نت، ۲۰۱۷/۷/۲۰م)

اما در مورد اهداف این رویکرد جدید فرانسه باید تأکید نمود که فرانسه به حیث ستون اتحادیه اروپا بوده و او از جمله دولت‌هایی است که تندترین انتقادات را بر ترامپ نموده بود و از چگونگی روابط سیاسی اش با امریکا نگران بود، این موضع گیری‌ها تنها مخصوص هولاند رییس جمهور سابق فرانسه نبوده، بلکه رییس جمهور فعلی اش ماکرون نیز انتقادات تندی را در زمان مبارزات انتخاباتی خود و حتی در همین اواخر بر امریکا وارد نمود. انعطاف پذیری کنونی فرانسه در برابر امریکا فقط از چند هفته اخیر بروز کرده است که این انعطاف پذیری او از دعوت ترامپ به فرانسه و استقبال گرم و توأم با احترام وی از ترامپ واضح می‌گردد. هرگاه انعطاف پذیری فرانسه در برابر امریکا را مورد مطالعه قرار دهیم، دو مسأله مهم که یکی آن از دیگری کمتر اهمیت ندارد، ظاهر می‌گردد.

اول) یکی از دلایل مهم انعطاف پذیری فرانسه در تعاملش با امریکا موضوع سوریه است؛ زیرا بعد ازین که ماکرون اعلام کرد که او بدیل مشروعی برای بشار اسد نمی‌بیند، به این دلیل برای حل بحران آن کشور برکناری اش را به عنوان پیش شرط تعیین نمی‌کند. ماکرون قبل از استقبال رییس جمهور امریکا گفت: «برای رسیدن به راه حل سیاسی شامل سوریه، فرانسه برکناری بشار اسد را شرط نمی‌داند.» (منبع: رویترز، ۲۱ جون ۲۰۱۷م)

به این ترتیب فرانسه رابطه خود را با امریکا نزدیک ساخته، در حالی که امریکا در پی بقای نظام سوریه و بسیاری از گروه‌های داخل سوریه می‌باشد. این نزدیکی به خاطر آرزو داشتن نقش در سوریه است که فرانسه از دیر زمان دیوانه وار در سر می‌پروراند؛ در حالی که فرانسه می‌داند که بدون توافق امریکا هرگز به چنین نقشی در سوریه نخواهد رسید.

این استقبال گرم ماکرون از ترامپ و عدم اصرار وی برای برکناری بشار به خاطری است، که فرانسه درک می‌کند امریکا در حال حاضر نمی‌خواهد بشار اسد را برکنار کند؛ چون مزدوری بدیل برایش نیافته است. لذا فرانسه از موضع گیری سابق خود عقب نشینی کرد؛ چون موضع گیری سابق مانعی برای مشارکت اش بود. هم‌چنان در مسأله مبارزه علیه تروریسم، ماکرون خود را به خواسته‌ها و نظریات ترامپ هماهنگ نمود. ازین جهت ایمانوئل ماکرون رییس جمهور فرانسه در جریان کنفرانس مطبوعاتی که باهمتای امریکایی اش دونالد ترامپ داشت، گفته است که او با رییس جمهور ترامپ در طرح نقشه مرحله بعد از جنگ در عراق و سوریه به توافق رسیده است. وی افزود که امروز پنج شنبه در پایتخت فرانسه او با رییس جمهور امریکا توافق کرده که هر دو کشور، تمام توان شان را برای مبارزه با تروریسم به خرج خواهند داد. (منبع: RT، ۱۳ اگست ۲۰۱۷م)

دوم) نگرانی فرانسه از ظهور و نقش آلمان به عنوان یک قدرت می‌باشد، این نگرانی‌های فرانسه باعث شد تا انتقادات تندی که آلمان متوجه ترامپ ساخت، نادیده گرفته و به امریکا غزل سرایی کند. فرانسوا دیلاتر نماینده فرانسه در سازمان ملل پس از سفر رییس جمهور امریکا بلافاصله در پاریس یاد آور گردید: «گروه تماس برای حل بحران سوریه که پاریس پیشنهاد تشکیل آن را داده است باید اعضای شورای امنیت و بازیگران اصلی منطقه ای به آن ملحق گردند.» این دیپلمات، قبل از برگزاری نشست شورای امنیت پشت درهای بسته، در عصر جمعه برای خبرنگاران تأکید کرد: «لازم است تا این گروه استقرار صلح و نقشه راه آن را آماده سازد.» این دیپلمات فرانسوی افزود: «چیزی که اکنون مهم است، اتحاد جامعه بین الملل و طرح نقشه‌های جدید برای حمایت از تلاش‌های استیفان دی میستورا نماینده ویژه بین الملل در سوریه می‌باشد.» (منبع: روزنامه روسی، ۱۴ جولای ۲۰۱۷م)

بدین ترتیب فرانسه خواهان تشکیل "گروه تماس برای حل بحران سوریه" است و این که کشورهای عضو شورای امنیت سازمان ملل و بازیگران منطقه ای به آن ملحق گردند و ارایه اقدام عملی از طرف پنج کشور به همراه فرانسه، می‌خواهد آلمان را به بهانه این که عضو شورای امنیت سازمان ملل نیست، شامل این لیست نکند. این خود بیانگر نگرانی فرانسه از صعود آلمان است و نمی‌خواهد به آلمان نقشی در بحران‌های جهانی داده شود. هم‌چنان دوگانگی سیاست ترامپ به ویژه

سفرش در فرانسه، تغییر بزرگی را در سیاست بین المللی بین امریکا و اتحادیه اروپا ایجاد کرده تا جایی که برخی از رسانه ها گفتند که این دیدار به مثابه آغاز نظم نوین جهانی خواهد بود.

روزنامه تایمز انگلیسی دیدار دونالد ترامپ رییس جمهور امریکا در پاریس پایتخت فرانسه را به مثابه آغاز نظم نوین جهانی دانسته است؛ زیرا ایمانوئل ماکرون رییس جمهور فرانسه روابط کشور خود را با امریکا و آلمان ایجاد کرد. این روزنامه گفته است: «ماکرون خود را رهبر واقعی برای اتحادیه اروپا بعد از خروج انگلیس از این اتحادیه می خواند.» به تعبیر این روزنامه، پس از خروج انگلیس از اتحادیه اروپا، کارت های بازی مجدداً توزیع خواهد شد. سرمقاله این روزنامه خلاصه کرده می نویسد: «اتحادیه اروپا طوری تهداب گذاری شده که به هر کدام از آلمان و فرانسه به طور جداگانه این اختیار را نمی دهد که به عنوان یک قدرت قدعلم کنند.» به این نکته اشاره می کند: «این دو کشور توانستند، دشمنی که سال ها در بین شان بود بگذرند و به خاطر رهبری قاره اروپا باهم کار کنند، صرف نظر از این که انگلیس به کنارشان باشد یا نه؛ اما در حال حاضر این دو کشور در دو جهت مخالف حرکت می کنند. فرانسه تحت رهبری ماکرون علاقه مند به رهبری اروپا است؛ اما آلمان در تحت رهبری میرکل خواهان تمرکز بر حفظ اروپای سالم و کامل و تجزیه ناپذیرمی باشد.» (منبع: سایت روزنامه وفد، ۱۴ جولای ۲۰۱۷م)

آن چه که این پرسش را به آن خاتمه می بخشیم اینست که آرمان های فرانسه به وارد شدن در صحنه سوریه طولانی مدت نخواهد بود و با موفق امریکا زود از بین خواهد رفت؛ زیرا امریکا غیر از تک روی های خودش نقش دیگری را در بحران سوریه نمی پذیرد. این انعطاف پذیری که امریکا در برابر موقف گیری های فرانسه در مورد بحران سوریه نشان می دهد، به خاطر تحریک تنش ها بین فرانسه و آلمان می باشد تا ازین ناحیه نفرت را بین کشورهای اتحادیه اروپا ایجاد کرده و اتحادیه از هم بپاشد.

ولی ترس و نگرانی فرانسه از ظهور آلمان در صحنه بین الملل بجاست؛ چون زیرساخت های دولت در آلمان از زیرساخت های فرانسه به مراتب قوی تر است و این برتری از لحاظ تاریخی و جغرافیایی هم مشهور می باشد. آلمان بر اساس آن توافقاتی که پس از جنگ دوم جهانی صورت گرفت، از داشتن نقش موثر نظامی در سطح بین المللی ممنوع گردید و از آن خواسته شد که تنها روی صنعت اقتصادی اش تمرکز کند؛ نه صنعت جنگی و نظامی. اینک آلمان در حال رها شدن از زیر بار تعهدات اخلاقی اش، در برابر آن توافقات قرار دارد. به گمان اغلب، مجدداً در اروپا برجسته شده و از فرانسه پیشی خواهد گرفت، هر چند فرانسه تلاش کند خود را به امریکا نزدیک نماید. ما از الله سبحانه و تعالی مسألت داریم که اختلافات شان را بین شان شدیدتر کرده و ریشه شان را براندازد.

﴿فَأَتَى اللَّهُ بُنْيَانَهُمْ مِّنَ السَّمَاءِ فَهَجَّرَ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَأَتَاهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ﴾

[نمل: ۲۶]

ترجمه: الله سبحانه و تعالی به سراغ شالوده (زندگی) آنان رفته و آن را از اساس ویران کرده است و سقف (خانه ها) از بالای سرشان بر سرشان فرو ریخته است و عذاب (دنیا) از جایی بر سرشان تاخته است که انتظارش را نداشته اند.

در عوض آن به زودی دولت اسلامی را حاکم، خیر و برکت را توسط آن در سراسر دنیا نشر نماید و فرموده رسول الله صلی الله علیه و سلم که احمد در مسند خود از تمیم داری روایت کرده است، به حقیقت برسد:

﴿لَيَبْلُغَنَّ هَذَا الْأَمْرُ مَا بَلَغَ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَلَا يَثْرُكَ اللَّهُ بَيْتَ مَدْرٍ وَلَا وَبَرٍ إِلَّا أَدْخَلَهُ اللَّهُ هَذَا الدِّينَ بَعْرَ عَزِيزٍ أَوْ بِدُلِّ دَلِيلٍ عَزَا يُعْرُ اللَّهُ بِهِ الْإِسْلَامَ وَدَلًّا يُدِلُّ اللَّهُ بِهِ الْكُفْرَ.﴾

ترجمه: این دین به تمام سرزمین ها رسیده و هیچ خانه و خیمه بی باقی نمی ماند؛ مگر این که این دین را الله سبحانه و تعالی با عزت دادن عزت مندها و با دلیل ساختن انسان های زیبون و خوار، به اقصا نقات دنیا می رساند؛ عزتی که توسط آن اسلام را عزت و کفار را خوار و زیبون می سازد.

به زودی این فرموده رسول صلی الله علیه وسلم به یاری و توفیق الله سبحانه و تعالی تحقق پیدا خواهد کرد، تحقق این امید بر
الله سبحانه و تعالی سنگین نیست.

۲۹ سوال ۱۴۳۸ هـ.ق

۲۳ جولای ۲۰۱۷ م